

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 332/2017-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. mája 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16, Bratislava-Ružinov, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK – ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Štrpka, PhD., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 58 C 144/2011-749 z 2. júna 2014 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 606/2014-829 z 13. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Bratislavského samosprávneho kraja o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2015 doručená sťažnosť Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len

„sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 58 C 144/2011-749 z 2. júna 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 8 Co 606/2014-829 z 13. októbra 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že napadnutý rozsudok okresného súdu a rozsudok krajského súdu boli vydané v právnej veci navrhovateľa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“), proti odporcovi v 1. rade (sťažovateľ) a odporcovi v 2. rade (Slovenská republika – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, ďalej aj „odporca v 2. rade“) o zaplatenie 1 454 500,48 € s prísl.

Navrhovateľ sa 27. júla 2011 podanou žalobou domáhal náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci od sťažovateľa a odporcu v 2. rade, pričom žiadal, aby sťažovateľ a odporca v 2. rade boli na náhradu škody zaviazaní spoločne a nerozdielne.

K uplatneniu nároku na náhradu škody navrhovateľ pristúpil z dôvodu, že sťažovateľ vydal 15. apríla 2004 rozhodnutie č. OZ-1073/2004 (ďalej len „rozhodnutie z 15. apríla 2004“), právoplatné 21. apríla 2004, ktorým povolil navrhovateľovi poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekární [REDAKOVANÉ]. Proti tomuto rozhodnutiu bol 21. júla 2005 podaný protest prokurátora. Sťažovateľ o proteste prokurátora rozhodol 17. augusta 2005 rozhodnutím č. 1765/2005-ZDR (ďalej len „rozhodnutie sťažovateľa zo 17. augusta 2005“) tak, že protestu prokurátora vyhovel.

Proti rozhodnutiu sťažovateľa zo 17. augusta 2005 podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodoval odporca v 2. rade. Odporca v 2. rade 14. marca 2006 rozhodnutím č. 04203/2006-SP (ďalej len „rozhodnutie odporcu zo 14. marca 2006“) odvolanie navrhovateľa zamietol a napadnuté rozhodnutie sťažovateľa zo 17. augusta 2005 potvrdil.

Navrhovateľ podal 27. apríla 2006 krajskému súdu žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu v 2. rade zo 14. marca 2006. Sťažovateľ uvádza, že nebol účastníkom tohto konania krajského súdu.

Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 S 257/2006 z 24. januára 2008 a následne potvrdzujúcim rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžo 15/2008 z 31. júla 2009 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“) bolo rozhodnutie odporcu v 2. rade zo 14. marca 2006 v spojení s rozhodnutím sťažovateľa zo 17. augusta 2005 zrušené ako nezákonné.

Sťažovateľ uvádza, že rozsudkom najvyššieho súdu bol stanovený právny základ nároku navrhovateľa na náhradu škody. V konaní o náhradu škody bolo následne napadnutým rozsudkom okresného súdu rozhodnuté tak, že *„Odporca v 1. rade a odporca v 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.139.235 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.139.235 € od 31. 07. 2010 do zaplatenia, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.*

Súd návrh vo zvyšku zamietla.

Odporca v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 32.556,45 € na účet vedený v [REDAKOVANÉ], č. ú.: [REDAKOVANÉ], do troch dní od právoplatnosti rozsudku.“

V odvolacom konaní bolo napadnutým rozsudkom rozhodnuté tak, že: *„Odvolací súd rozsudok prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti mení tak, že odporcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.139.235,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 1.139.235 € od 31. 07. 2010 do zaplatenia, do troch dní.*

V časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvého stupňa mení tak, že odporcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 31.423,41 eur, na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do troch dní.

Odporcovia 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 6.519,08 eur, na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do troch dní.“

Sťažovateľ zastáva názor, že v konaní o náhradu škody nebol pasívne vecne legitimovaný, a preto sa s ním ani nemalo konať ako s odporcom. Jediným odporcom v tomto konaní mal byť podľa § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 1. júla 2004 (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) odporca v 2. rade.

Podľa sťažovateľa z § 6 a § 13 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že orgán samosprávy môže byť pasívne vecne legitimovaný, len ak tento samosprávny orgán bol účastníkom konania, v ktorom bolo jeho rozhodnutie vyhlásené za nezákonné. Sťažovateľ však nebol účastníkom súdneho konania, v ktorom by sa rozhodlo o nezákonnosti jeho rozhodnutia, a teda nemá pasívnu vecnú legitímáciu v napadnutom konaní o náhrade škody.

Akékoľvek jeho konanie je podľa jeho názoru potrebné v predmetnej veci považovať za konanie, ktoré bolo realizované na základe preneseného výkonu štátnej správy, pretože odporca v 2. rade nemá ako odvolací správny orgán zákonnú kompetenciu konať vo veciach samosprávy. Vzhľadom na uvedené zastáva názor, že krajský súd a okresný súd vo svojich rozhodnutiach pochybili, keď v rozpore s platným právom konštatovali, že rozhodnutie sťažovateľa nie je vydané v rámci preneseného výkonu štátnej správy, ale v rámci výkonu samosprávy.

Sťažovateľ tiež namieta, že okresný súd ani krajský súd neakceptovali jeho námietku o protiústavnosti, že „*ak by rozhodnutie Odporcu v 1. rade (sťažovateľa, pozn.) malo byť kvalifikované ako rozhodnutie vydané v rámci výkonu samosprávy a Rozhodnutie Odporcu v 2. rade by malo byť kvalifikované ako rozhodnutie vydané v rámci štátnej správy (pričom obe boli vydané v rámci jedného správneho konania ako prvostupňové rozhodnutie a rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu) a ak uvedené súdy mali odlišný názor, tak s námietkou Odporcu v 1. rade o rozpore predmetného kompetenčného rozdelenia s čl. 2*

ods. 2 Ústavy SR, mali sudy konanie vo veci prerušit' v súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku a súčasne mali požiadať Ústavný súd SR o zaujatie stanoviska“.

Sťažovateľ ďalej zastáva názor, že krajský súd nesprávne právne posúdil procesné spoločenstvo. „Nesprávne právne posúdenie procesného spoločenstva na strane odporcov zo strany Krajského súdu v Bratislave spočíva v tom, že konania Odporcu v 1. rade a Odporcu v 2. rade pri vydávaní svojich rozhodnutí, nie je možné navonok, smerom k Navrhovateľovi považovať za samostatné konania, ktoré sú podmienkou pre aplikáciu ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Odporca v 1. rade a Odporca v 2. rade konali v rámci jedného správneho konania, pričom Rozhodnutie Odporcu v 1. rade a Rozhodnutie Odporcu v 2. rade samostatne nie sú konečnými právoplatnými rozhodnutiami, ale sú právoplatné len vo vzájomnom spojení. Výsledkom jedného správneho konania môže byť len jedno konečné právoplatné rozhodnutie.

Ust. § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka by bolo možné aplikovať len v prípade, ak by škoda na strane Navrhovateľa bola spôsobená napr. aj rozhodnutím iného orgánu verejnej správy v inom samostatnom správnom konaní, či v konaní ktorého výsledkom by bolo nezákonné rozhodnutie (iné než Rozhodnutie Odporcu v 2. rade). Napr. rozhodnutím príslušného orgánu verejnej správy na úseku hygieny, či ochrany verejného zdravia a pod., ktoré by viedlo k zatvoreniu lekárne [REDACTED].

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II bola uložená povinnosť odporcom zaplatiť náhradu škody ako samostatnému procesnému spoločenstvu, v rámci delenej zodpovednosti za škodu.

Vzhľadom na skutočnosť, že Navrhovateľ v žalobe žiadal od odporcov náhradu škody spoločne a nerozdielne, tak uvedeným Rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II došlo k porušeniu ust. § 153 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, kedy zo strany Okresného súdu Bratislava II došlo k prekročeniu návrhu Navrhovateľa vyjadreného v petite žaloby, čím zo strany súdu došlo k bezdôvodnému zvýhodneniu jednej z procesných strán a zároveň takýmto konaním súdu bola porušená rovnosť procesných strán v neprospech Sťažovateľa garantovaná v čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a v čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.“

Sťažovateľ namieta aj arbitrárnosť posúdenia výšky škody. Okresný súd v napadnutom rozsudku podľa sťažovateľa nezohľadnil jeho námietky, ktoré spočívali v tom, že „znalecká organizácia priznala Navrhovateľovi nárok na ušlý zisk za obdobie od 30. 06. 2006 do 31. 12. 2013. Uvedené obdobie bolo súdom akceptované s odôvodnením, že do 31. 12. 2013 mal Navrhovateľ platnú nájomnú zmluvu.

Odporca v 1. rade namietal, že súd musí pri určovaní rozhodného obdobia, za ktoré prislúcha Navrhovateľovi nárok na náhradu škody, skúmať priamu príčinnú súvislosť medzi porušením zákona a vznikom škody. Odporca v 1. rade opakovane namietal, že znalecká organizácia a súd nezohľadnili skutočnosť, že Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorým boli zrušené rozhodnutia odporcov, nadobudol právoplatnosť dňa 02.10.2009. Právoplatnosťou uvedeného rozsudku sa obnovil pôvodný právny stav a navrhovateľ mohol pokračovať v poskytovaní lekárenskej starostlivosti v lekární [REDAKOVANÉ]. Ak by sme následne Navrhovateľovi priznali aj primeranú dobu na obnovenie činnosti zatvorenej lekárne v dĺžke 30 dní (taká istá lehota bola určená na zatvorenie lekárne), tak od 03.11.2009 by mohol Navrhovateľ opätovne prevádzkovať lekáreň. Ušlý zisk vypočítaný znaleckou organizáciou po tomto období nie je v priamej príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami odporcov...“.

Podľa sťažovateľa „ak Navrhovateľ po obnovení licencie nežiadal o možnosť znovu prevádzkovať lekáreň, tak podľa názoru Odporcu v 1. rade porušil zakročovací povinnosť podľa ust. § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na skutočnosť, že Navrhovateľ v čase obnovenia licencie na prevádzkovanie lekárne v [REDAKOVANÉ], prevádzkoval aj iné lekárne, mal pri zohľadnení daných okolností dostupné možnosti na zabránenie vzniku ďalšej škody.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nekontaktoval Odporcu v 1. rade, aby mu bolo znovu umožnené prevádzkovať lekáreň na pôvodnom mieste. Ak sa Navrhovateľ nepokúsil žiadnym spôsobom obnoviť svoju prevádzku (samozrejme náklady na znovuzriadenie prevádzky by bolo možné akceptovať ako súčasť škody), tak Navrhovateľ svojím konaním neminimalizoval rozsah vzniknutej škody a zároveň nezabránil vzniku ďalšej škody. Za takto vzniknutú škodu odporcovia nezodpovedajú.

Okresný súd Bratislava II sa k vyššie uvedenej námietke Odporcu v I. rade žiadnym spôsobom nevyjadril, ani logickými a právnymi úvahami neuviedol spôsob určenia časového rámca doby primeranej na výpočet ušlého zisku.

Nekritické a neodôvodnené akceptovanie dĺžky doby trvania nájomnej zmluvy na priestory lekárne, ako rozhodného obdobia pre výpočet ušlého zisku, spôsobuje arbitrárnosť Rozsudku Krajského súdu v Bratislave...

Vzhľadom na skutočnosť, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že Navrhovateľ nekontaktoval odporcov, aby mu bolo po zrušení ich nezákonných rozhodnutí umožnené pokračovať v prevádzkovaní lekárne v priestoroch nemocnice v [REDAKOVANÉ], tak uvedené konštatovanie súdu o nemožnosti pokračovania prevádzkovania lekárne považujeme zo strany Krajského súdu v Bratislave za svojvoľné a arbitrárne. Takéto konštatovanie súdu nemá ani oporu v zisteniach znaleckej organizácie, nakoľko ona sa vo svojom posudku, možnosťou či nemožnosťou obnovenia prevádzkovania lekárne vôbec nezaoberala.“.

Ďalším dôvodom arbitrárnosti určenia výšky škody na strane navrhovateľa je podľa sťažovateľa metodika výpočtu ušlého zisku použitá znaleckou organizáciou, ktorá „nebola dostatočným spôsobom vysvetlená (odporcovia požadovali predložiť výpočtové vzorce, ktoré použila znalecká organizácia, no súd tejto požiadavke nevyhovel) a je založená na svojvôli znaleckej organizácie. Konkrétne zo strany znaleckej organizácie nebolo relevantným spôsobom zdôvodnené použitie faktorov zvyšujúcich predpokladaný ušlý zisk (viď str. 12 Znaleckého posudku).

Znalecká organizácia relevantným spôsobom nepreukázala, že rast tržieb z predaja tovarov a služieb a z predaja materiálu by rástol rovnakým tempom ako spotreba liekov podľa Štatistického úradu SR za daný rok. Ak znalecká organizácia tvrdí, že by počas predpokladanej doby prevádzky lekárne došlo k zvyšovaniu nárastu tržieb z predaja tovarov a služieb, tak takéto tvrdenie musí znalecká organizácia podložiť relevantnými vstupnými údajmi a podporne zdôvodniť príslušnou ekonomickou teóriou. Ako vyplýva aj z výsluchu zástupcu znaleckej organizácie na pojednávaní dňa 02. 06. 2014 použitie vyššie uvedenej projekcie vývoju tržieb vychádzalo len z úvahy znaleckej organizácie...“. Podľa sťažovateľa „rozsudok súdu, ktorý je síce založený na výsledkoch znaleckého dokazovania, no správnosť

postupu znalca, či znaleckej organizácie nie je možné verifikovať kontrolným prepočtom, ani nie je možné zistiť, z akých ekonomických teórií a skutkových zistení znalec vychádzal pri vypracovaní znaleckého úkonu, je rozsudkom vecne nepreskúmateľným a rozsudkom arbitrárnym“.

Sťažovateľ uvádza, že vzhľadom na napadnutý rozsudok krajského súdu a jeho odôvodnenie mu nie je jasné, na základe akej rozhodovacej činnosti dospel krajský súd k výroku v rozsudku, keďže s ohľadom na znalecký posudok a vysporiadanie sa s ním zo strany krajského súdu nebolo „jasné, zrozumiteľné a už vôbec dostatočne odôvodnené tak, aby bola minimalizovaná kuriozita sťažovateľa smerom k prístupu súdu k znaleckému posudku a vzhľadom na to nemá sťažovateľ priestor na stotožnenie sa so záverom procesu poznania súdu, nakoľko považuje závery porušovateľa a cestu k nim za proces bez dokázaného sprievodu logiky“.

Sťažovateľ opätovne poukazuje na to, že nebol účastníkom súdneho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 1 S 257/2006 ani konania vedeného najvyšším súdom pod sp. zn. 4 Sžo 15/2008, a preto pokiaľ sa „rozsudok NS SR (o určení nezákonnosti Rozhodnutia Odporcu v 2. v spojení s Rozhodnutím Odporcu v 1. rade) nevzťahoval na Odporcu v 1. rade, mali byť Okresný súd Bratislava II a Krajský súd v Bratislave viazaní okruhom účastníkov uvedeného konania, ktorého rozhodnutie vo veci je základnou podmienkou priznania náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. a teda súdy mohli zákonným spôsobom priznať náhradu škody Navrhovateľovi len zo strany Odporcu v 2. rade...“.

Sťažovateľ zastáva názor, že napadnutý rozsudok krajského súdu vykazuje značné prvky arbitrárnosti, krajský súd svoj rozsudok neodôvodnil riadne, týmto postupom tak odňal sťažovateľovi možnosť konať pred súdom a porušil jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Ústavný súd Slovenskej republiky určuje, že rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II, Rozsudkom zo dňa 02. 06. 2014, č. k. 58 C/144/2011-749, IČS:1211218616 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave Rozsudkom zo dňa 13. 10. 2015, č. k. 8 Co/606-829, IČS: 1211218616 boli porušené základné ľudské práva Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 6 bod 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky Rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č. k. 58 C/144/2011-749, IČS: 1211218616 zo dňa 02. 06. 2014 a Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 8 Co/606-829, IČS: 1211218616 zo dňa 13. 10. 2015 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava II na nové konanie.

Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

1. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu

Pri prerokovaní tejto časti sťažnosti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity svojej právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, nemá ústavný súd právomoc preskúmať rozsudok okresného súdu, pretože príslušným súdom na poskytnutie ochrany proti namietanému porušeniu označených práv bol v odvolacom konaní krajský súd.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku okresného súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej sťažnosti v časti týkajúcej sa napadnutého rozsudku krajského súdu v rámci predbežného prerokovania zistil, že sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie, ktoré doručil osobne najvyššiemu súdu ešte 3. decembra 2015. Okrem sťažovateľa dovolanie podal aj žalovaný v 2. rade, a to 23. novembra 2015 prostredníctvom okresného súdu.

Najvyšší súd následne uznesením sp. zn. 2 Cdo 79/2016 z 30. marca 2017 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) návrh sťažovateľa na prerušenie dovolacieho konania zamietol a rozsudok krajského súdu zrušil a vec krajskému súdu vrátil na ďalšie konanie. Z obsahu uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ svoje dovolanie odôvodnil v podstate tými istými argumentmi ako sťažnosť, ktorú následne podal aj ústavnému súdu.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V danom prípade sťažovateľ podal vo svojej veci dovolanie ešte predtým (3. decembra 2015, pozn.), ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v tejto súvislosti odkazuje na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (najvyšší súd ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu ako predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 467/2013, II. ÚS 455/2015, II. ÚS 866/2015).

Ústavný súd aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vo svojej rozhodovacej činnosti zastáva názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku krajského súdu, uplatnením zásady *ratio temporis* odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd uvádza, že zo zistení ústavného súdu vyplýva, že proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie sťažovateľ, žalovaný v prvom rade (3. decembra 2015), ako aj žalovaný v druhom rade (23. novembra 2015). Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Cdo 79/2016 z 30. marca 2017 rozhodol tak, že návrh sťažovateľa na prerušenie konania zamietol, zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, t. j. rozhodol v prospech sťažovateľa. Vec sa od 12. mája 2017 nachádza na okresnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2017